

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lag om ändring av 6 § lagen om Statsgaranticentralen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om Statsgaranticentralen skall ändras så att som allmänna grunder för fastställandet av storleken på de avgifter som garanticentralen uppbär tas de kostnader som föranleds av den förlustrisk som sammanhänger med de garantier och övriga prestationer som garanticentralen har beviljat och av produktionen av prestationerna. Garanticentralen skall, enligt vad som föreslås,

fastställa garantiavgifterna och därvid iakttä de närmare avgiftsgrunder som handels- och industriministeriet fastställer och beakta den målsättning att garanticentralens verksamhet skall bära sig, som har skrivits in i lagen.

Avsikten är att lagändringen skall träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

**1. Nuläget och de föreslagna
ändringarna**

De stadganden som gäller statsekonomi i VI kapitlet i regeringsformen för Finland har reviderats genom en lag som trädde i kraft den 1 mars 1992 (1077/91). Den ändrade 62 § i regeringsformen, som gäller avgifter till staten, förutsätter att om de allmänna grunderna för att statsmyndigheternas tjänsteåtgärder, service och övriga verksamhet skall vara avgiftsbelagda samt om de allmänna grunderna för storleken på de avgifter som uppbärs skall stadgas genom lag. Ur lagen skall därmed framgå de allmänna principer som skall iakttas då avgifternas storlek fastställs. På lagnivå skall också stadgas för vilka slag av prestationer avgifter kan uppbäras samt vad som skall beaktas då avgifternas storlek fastställs.

I 6 § 1 mom. lagen om Statsgaranticentralen stadgas att de allmänna grunderna för de avgifter som uppbärs för garanticentralens garantier och övriga prestationer fastställs genom beslut av statsrådet. Följaktligen uppfyller stadgandena om garanticentralen redan i dagens läge kraven i 62 § regeringsformen till den

del att det angående frågan om verksamheten är avgiftsbelagd, d.v.s. för vilka prestationer avgifter skall uppbäras, stadgas på lagnivå. Enligt lagen har statsrådet fastställt de allmänna grunderna för garanticentralens avgifter. I gällande lag har de allmänna grunderna för avgifternas storlek stadgats endast indirekt. I 4 § har nämligen som målsättning ställts att garanticentralens verksamhet skall bära sig. Garanticentralen skall enligt paragrafen i sin verksamhet sträva efter att utgifterna och förvaltningskostnaderna för de ersättningar den betalar ut på lång sikt kan täckas med inkomsterna av verksamheten. Denna målsättning har bestämt nivån på de avgifter som uppbärs för garantierna och de övriga prestationerna. Målsättningen gäller i första hand exportgarantiverksamheten (RP 201/88). De internationella avtalen förpliktar Finland att sköta exportgarantiverksamheten så att den på lång sikt bär sig. Finland binds både av de avtal som ingåtts inom ramen för det europeiska frihandelsavtalet EFTA och inom ramen för det allmänna avtalet om handel och tulltariffer, GATT, där beviljandet av exportgarantier definieras som en förbjuden form av

exportstöd, i de fall då de garantiavgifter som uppbärs inte på lång sikt täcker förvaltningskostnaderna och de ersättningar som skall betalas ut. I fråga om de garantier som beviljas inom statsgarantiverksamheten finns det inget motsvarande krav på att verksamheten skall bära sig i de internationella avtal som binder Finland. Det har dock ansetts ändamålsenligt att denna målsättning gäller hela garanticentralens verksamhet.

På basis av 62 § regeringsformen har också lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92), som trädde i kraft den 1 mars 1992, getts. Denna lag innehåller allmänna principer om när statliga prestationer är avgiftsbelagda och när de är avgiftsfria. Lagen gäller emellertid inte statliga affärsverk och inte heller statliga fonder, om inte annat stadgas om fonderna. Statsgaranticentralen har alltid haft en egen lagstiftning om avgifter. En fördelning av avgifterna och de principer som skall iaktas då avgifterna fastställs enligt lagen om grunderna för avgifter till staten lämpar sig dessutom inte för Statsgaranticentralen till följd av särdragen i dess prestationer. Därför skall om garanticentralens avgifter också i fortsättningen stadgas separat.

Med anledning av ovanstående bör lagen om Statsgaranticentralen till denna del preciseras för att de avgifter som garanticentralen uppbär skall basera sig på stadganden på lagnivå på det sätt som ändringen av 62 § regeringsformen förutsätter. Därför föreslås att 6 § 1 mom., som gäller garanticentralens avgifter, skall ändras så att, då avgifterna för garanticentralens garantier och övriga prestationer uppbärs, deras storlek skall fastställas på basis av den förlustrisk som sammanhänger med dem och de kostnader som föranleds av att de produceras. Förlustrisken består av olika riskfaktorer som sammanhänger med återbetalningen av garantin, så som lånetidens längd, låntagarens, köparens och en eventuell borgensmans ekonomiska ställning, mållandets solvens, samt värdet på de säkerheter som förutsatts i varje enskilt fall. Man försöker bedöma om förlustrisken kommer att realiseras och behärska den i så fall uppkomna situationen genom att analysera de olika riskfaktorerna samt vilka krav på säkerhet som bör ställas utgående från resultaten av analysen. Den föreslagna ändringen föranleder inga ändringar av den praxis som garanticentralen iakttar i sin prissättning. Under hela sin verksamhetstid har garanticentralen vid pris-

sättningen av sina produkter följt de allmänna principer för storleken på avgifterna som nu föreslås bli stadgade på lagnivå.

En av de viktigaste principerna i lagen om grunderna för avgifter till staten är att fullmakten att idka avgiftsbelagd verksamhet och ansvaret för den flyttas till lägre nivåer av förvaltningen. Till följd av garanticentralens speciella karaktär och med anledning av de betydande ekonomiska riskerna i anslutning till statens garantier föreslås det emellertid i propositionen att 6 § skall ändras (ett nytt 2 mom.) så att handels- och industriministeriet och inte statsrådet fastställer minimi- och maximigränserna för garanticentralens avgifter samt övriga grunder för dem. Handels- och industriministeriet skall främst fastställa minimi- och maximigränserna för de avgifter som uppbärs för garantierna och grunderna för de avgifter som skall uppbäras för kostnaderna för behandlingen av garantiansökningarna samt för andra eventuella avgifter. Avsikten är att handels- och industriministeriet innan beslut om grunderna för avgifterna fattas skall be statsrådets finansutskott om utlåtande utom i fråga om ändringar av ringa betydelse. I det nya 2 mom. i 6 § föreslås ingå också en hänvisning till målsättningen att verksamheten skall bära sig, som ingår i 4 § 1 mom. Statsgaranticentralens direktion skall, enligt vad som föreslås, ha i uppdrag att också i fortsättningen besluta om storleken på de avgifter som skall uppbäras för garantier och garanticentralens andra enskilda prestationer inom ramen för de minimi- och maximigränser som handels- och industriministeriet fastställer så som det står i 5 § 7 punkten förordningen om Statsgaranticentralen (351/89). De föreslagna ändringarna innebär, om de blir verklighet, att gällande statsrådsbeslut om allmänna grunder för avgifter upphävs och att i stället för dem ges handels- och industriministeriets beslut om grunderna för garanticentralens avgifter.

Handels- och industriministeriets beslut skall publiceras i författningssamlingen.

2. Beredningen av propositionen

Propositionen baserar sig på en framställning av Statsgaranticentralen och den har beretts som tjänsteuppdrag på handels- och industriministeriet. Om propositionen har ett utlåtande

begärts av finansministeriet. Finansministeriet förordar propositionen.

några ekonomiska eller organisatoriska verkningar.

3. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar

De föreslagna ändringarna föranleder inga ändringar i prissättningen av garanticentralens avgifter, vilket gör att de inte bedöms ha

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 6 § lagen om Statsgaranticentralen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 6 § 1 mom. lagen om Statsgaranticentralen (111/89) samt

fogas till nämnda paragraf, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 9 november 1990 (968/90), ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

6 §

Avgifter

För garanticentralens garantier och övriga prestationer uppbärs avgifter. Avgiftens storlek fastställs på basis av den förlustrisk som sammanhänger med prestationen och de kostnader som garanticentralen åsamkas av produktionen av prestationen.

Garanticentralen fastställer avgifterna med iakttagande av de närmare avgiftsgrunder som handels- och industriministeriet fastställer och med beaktande av vad som stadgas i 4 § 1 mom.

—————
Denna lag träder i kraft den
199 .

Helsingfors den 27 mars 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Handels- och industriminister *Kauko Juhantalo*

Lag

om ändring av 6 § lagen om Statsgaranticentralen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 6 § 1 mom. lagen om Statsgaranticentralen (111/89) samt
fogas till nämnda paragraf, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 9 november 1990
(968/90), ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

Gällande lydelse

6 §

Avgifter

För garanticentralens garantier och övriga prestationer uppbärs avgifter som fastställs av garanticentralen med iakttagande av de allmänna grunder som statsrådet fastställer.

Föreslagen lydelse

6 §

Avgifter

För garanticentralens garantier och övriga prestationer uppbärs avgifter. Avgiftens storlek fastställs på basis av den förlustrisk som sammanhänger med prestationen och de kostnader som garanticentralen åsamkas av produktionen av prestationen.

Garanticentralen fastställer avgifterna med iakttagande av de närmare avgiftsgrunder som handels- och industriministeriet fastställer och med beaktande av vad som stadgas i 4 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den
199 .
